

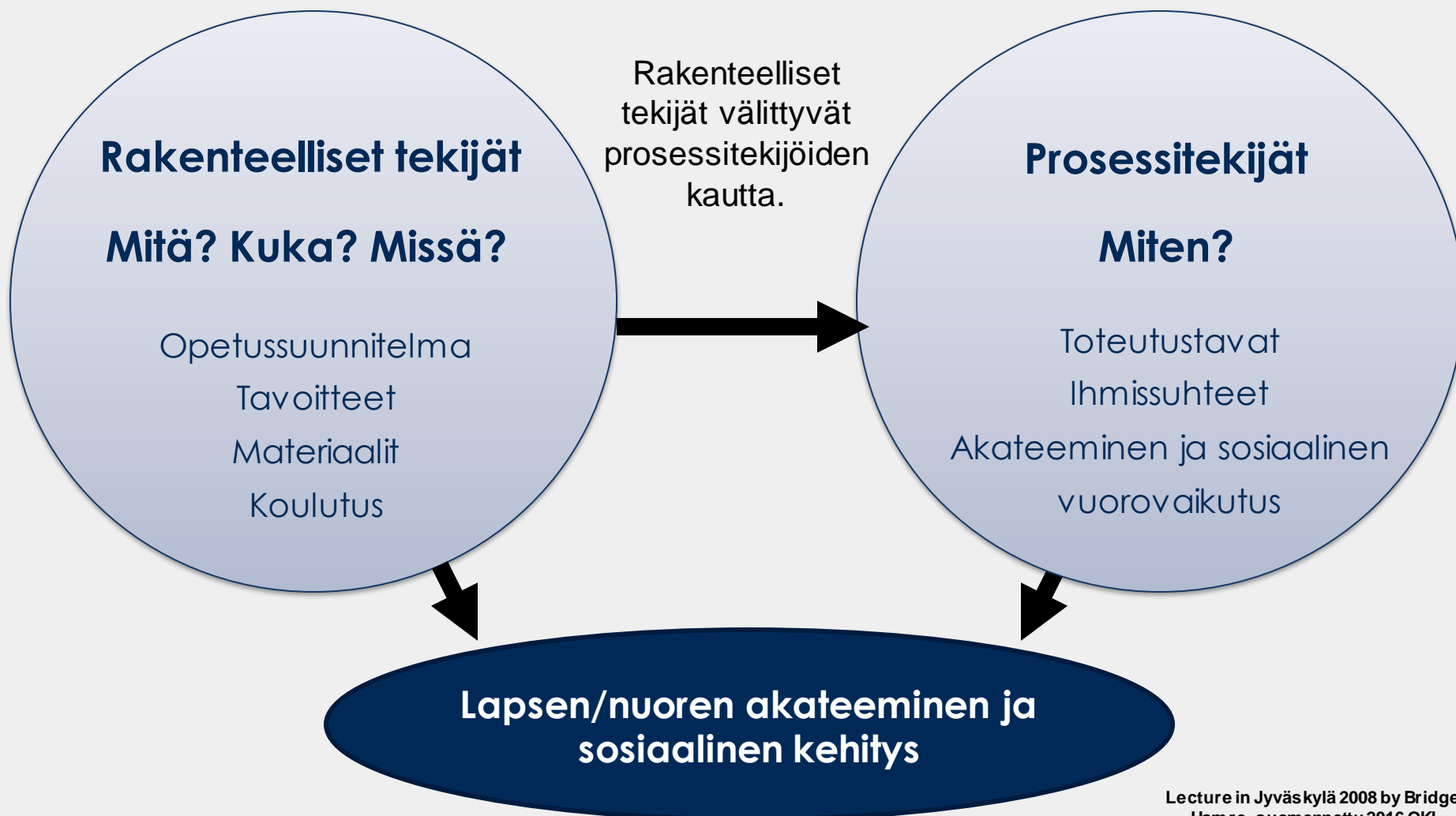
JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Opetusvuorovaikutus

OPA

**Opettajien arviointiosaaminen oppimisen,
osallisuuden ja tuen toteutumisen edistäjänä**

Opetuksen laatu

Vuorovaikutuksen laatu

*(Teaching Through Interaction (TTI) framework;
CLASS K-3; CLASS-S, mm. Hamre ym. 2013; Hafen ym. 2015)*

Tunnetuki

Myönteinen ilmapiiri

Kielteinen ilmapiiri

Opettajan sensitiivisyys

Oppilaiden näkökulmien
huomioiminen

Toiminnan organisointi

Käyttäytymisen
säättely

Tuotteliaisuus

Opetuksen muodot

Ohjauksellinen tuki

Käsitteiden
oppiminen

Kielellinen
mallintaminen

Palautteen laatu
Dialoginen opetus

Sisältöjen
ymmärtäminen

Analysointi ja
ongelmanratkaisu

0-5/6

6-9

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Ryhmän toiminnan organisointi ja motivointi

Opettajien arviointiosaaminen oppimisen,
osallisuuden ja tuen toteutumisen edistäjänä
(OPA)

VUOROVAIKUTUKSEN LAATU

*(Teaching Through Interaction (TTI) framework;
CLASS K-3; CLASS-S, mm. Hamre ym. 2013; Hafen ym. 2015)*

Tunnetuki

Myönteinen ilmapiiri

Kielteinen ilmapiiri

Opettajan
sensitiivisyys

Oppilaiden
näkökulmien
huomioiminen

Toiminnan organisointi

Käyttäytymisen
sääntely

Tuotteliaisuus

Opetuksen muodot

Ohjauksellinen tuki

Käsitteiden oppiminen

Kielellinen
mallintaminen

Palautteen laatu

Dialoginen opetus

Millaiset vuorovaikutuksessa ilmenevät opettajan toimet voivat edistää ryhmän toiminnan organisointia ja motivointia?

Mikä merkitys on selkeillä käyttäytymisodotuksilla tai oppimistavoitteilla? Entä opettajan ennakoivalla toiminnalla ja oppilaan osallistumisen tukemisella?

Ryhmän ohjaaminen on ennakointia

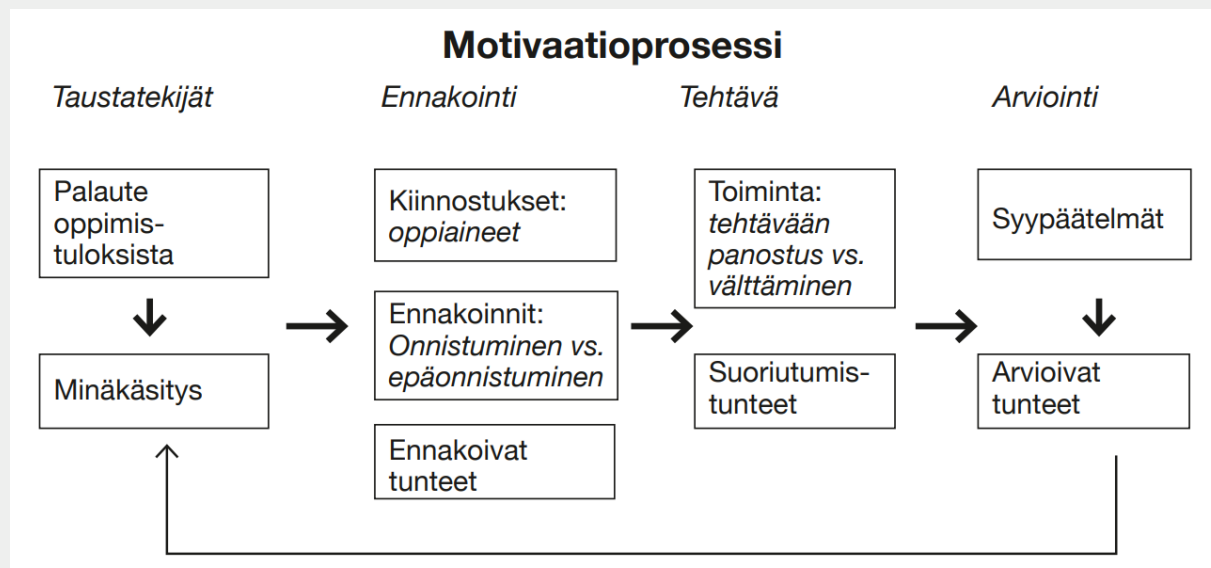
- Erittäin vahva tutkimusnäyttö osoittaa, että oppilaisiin kohdistuvien **odotusten selkeys** ja sovittujen sääntöjen **johdonmukainen** noudattaminen edistävät suotuisan oppimisilmapiirin muodostumista.
- Oppilaiden sitoutumista odotusten mukaiseen toimintaan tuetaan keskittymällä **myönteiseen** ja antamalla **palautetta onnistumisista**.
- Ohjauksen menetelminä ennakoitavuus ja positiivinen palaute ovat tärkeitä niin **opetusryhmän** kuin **yksittäisen** oppilaan käyttäytymisen tukemisessa.

(lue lisää mm. Epstein ym., 2008; Kern & Clements, 2007; Närhi ym. 2016)

Motivaatio oppimistilanteissa

- Motivaatio on keskeinen oppimista ja opettamista ohjaava tekijä.
- Vaikka motivaation merkitys tunnustetaan laajasti, tarjolla ei ole yhtenäistä teoreettista lähestymistapaa.
 - / Esimerkki eri teorioita yhdistelemällä muodostetusta teoreettisesta näkemyksestä oppilaan **motivaatioprosessin** osatekijöistä (Nurmi, 2013).

KUVIO 1. Kokoava näkemys oppimismotivaatiosta

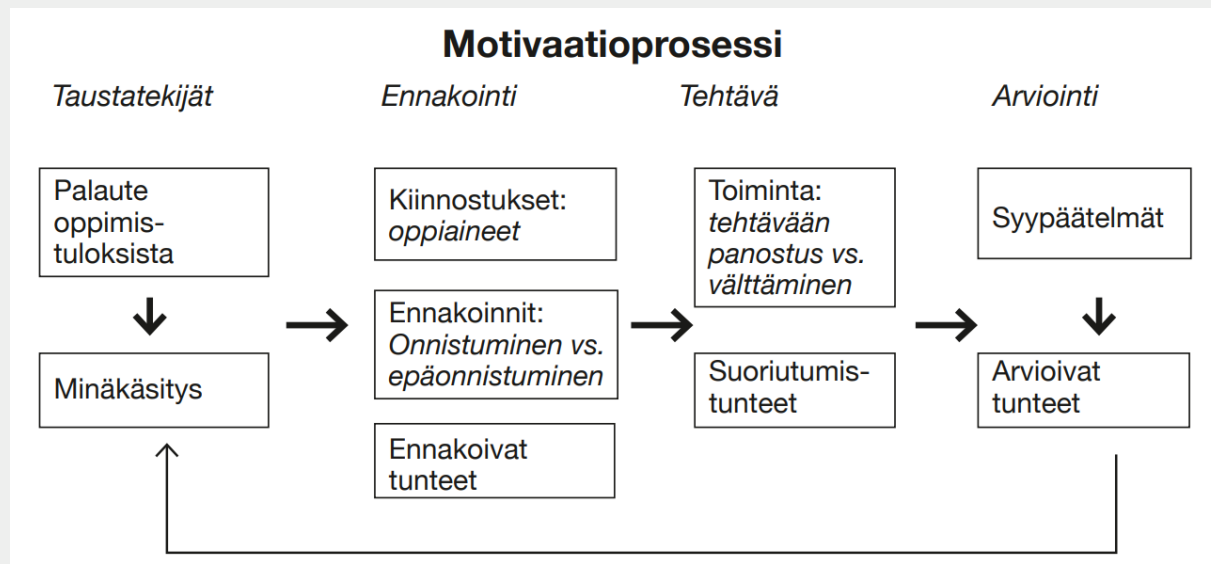
Nurmi, 2013

Motivaatio oppimistilanteissa

- Motivaatio ohjaava t
- Vaikka m tarjolla ei
- / Esimer teoret osatekijöistä (Nurmi, 2013).

Vaikka motivaatioprosessi on oppijan yksilöllinen kokemus, voi opettaja tarjota tukeaan prosessin eri vaiheissa ja edistää näin motivaatiota.

KUVIO 1. Kokoava näkemys oppimismotivaatiosta

Nurmi, 2013

Motivoitumista tuetaan arjen vuorovaikutustilanteissa

- Opetuksen selkeä rakenne ja oppimisen tuki edistävät **oppilaiden sitoutumista** koulutyöhön sekä **tehtäväsuuntautunutta** käyttäytymistä ryhmässä (Rimm-Kaufman ym., 2009).
 - / Opetuksen selkeällä organisoinnilla voidaan rakentaa **turvallinen ja myönteinen oppimisympäristö**, joka edistää vuorovaikutusta oppimistilanteissa ja tukee oppilaan sosiaalista vastuuntunnetta (Lerikkanen & Pakarinen, 2018).
- Opettaja tukee oppilaan motivaatioprosessin kulkua mm. **tukemalla ja kannustamalla** oppilasta sekä osoittamalla **kiinnostusta** tämän oppimisprosesseista.
 - / Eri keinoin tarjottu **palaute** on aktiivisesti läsnä opetustilanteissa.

(Lue lisää mm. Aro & Nurmi, 2019; Lerikkanen & Pakarinen, 2018)

VOPA-toimintamalli ja formatiivinen arviointi

- Sujuva ryhmän organisointi selkiyttää oppilaille oppimisen tavoitteita ja luo edellytyksiä oppimiseen keskittymiseen (Hamre ym., 2013).
- Tavoitteiden mukaiseen työskentelyyn kiinnittyneen oppilaan arviointi antaa opettajalle tietoa siitä, mihin oppilas sillä hetkellä parhaimmillaan pystyy.

Ryhmän toiminnan organisointi ja motivaation tukeminen osana vuorovaikutusta

VOPA-toimintamallin materiaalit on julkaistu verkossa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-202105193020>

Lähde: Pöysä, S., Pakarinen, E., Ketonen, L., Lehesvuori, S., & Lerkkanen, M.-K. (2021). Vuorovaikutus opetuksen ja arvioinnin perustana (VOPA) vaiheittaiset kuvaukset. Opettajien arviointi-osaaminen oppimisen, osallisuuden ja tuen toteutumisen edistäjänä (OPA) -hanke. Jyväskylän yliopisto. Opettajankoulutuslaitos.

RYHMÄN TOIMINNAN ORGANISOINTI JA MOTIVOINTI

Ryhmän toiminnan organisointi ja motivointi edistävät oppimista ja siihen kiinnittymistä kohdistuen oppimisen ja työskentelyn tavoitteisiin sekä toivotun käyttäytymisen tukemiseen.

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3
Selkeät käyttäytymisodotukset <ul style="list-style-type: none"> • Odotusten sanallistaminen • Selkeys ja johdonmukaisuus • Oppilaat tietävät, miten toimia 	Käyttäytymisodotukset ovat epäselvät, ja toivottavaa käyttäytymistä tuetaan epäjohdonmukaisesti. Tästä syystä oppilaat eivät ole varmoja siitä, mitä heiltä kulloinkin odotetaan.	Käyttäytymisodotukset ovat toisinaan selkeät, mutta epäjohdonmukaisuuksia esiintyy. Joillekin oppilaille säännöt ovat vaikeita ymmärtää ja noudattaa.	Käyttäytymisodotukset ja säännöt ovat selkeät, ja oppilaat toimivat useimmiten niiden mukaan. Säännöistä tai toimintatavoista ei ole tarvetta muistuttaa.
Selkeät oppimistavoitteet <ul style="list-style-type: none"> • Orientoituminen • Kertaaminen, tiivistäminen • Uudelleen suuntaaminen • Selkeä, hyvin organisoitu esittäminen 	Oppimistavoitteet ovat epäselvät, puuttuvat kokonaan ja/tai niitä ei tuoda selkeästi esille (esim. sanallistamalla niitä). Oppilaat eivät ole tietoisia oppimistavoitteista. Opetus etenee epäjohdonmukaisesti.	Osa oppilaista on oppimistavoitteista tietoisia, kun taas toiset eivät ole. Opetus etenee toisinaan johdonmukaisesti, mutta puutteet selkeydessä ja johdonmukaisuudessa aiheuttavat hämmennystä oppilaille. Opettaja ei myöskään aktiivisesti suuntaa oppilaiden huomiota tavoitteisiin (esim. sanallistamalla, kertaamalla tai tiivistämällä niitä).	Oppimistavoitteet ovat selkeät, ja suurin osa oppilaista on tavoitteista tietoisia ja ymmärtää ne. Opetus etenee johdonmukaisesti ja selkeys tukee oppilaiden oppimista ja ymmärrystä.
Kehollinen viestintä <ul style="list-style-type: none"> • välimatka ja tilankäyttö • katse, ilmeet, eleet, asennot • äänen painotukset, voimakkuus ja tauot 	Opettaja sijoittuu pääosin yhteen osaan luokkaa, mikä ei tue hänen vuorovaikutustaan oppilaiden kanssa tai ryhmän hallintaa. Opettaja on pääosin ilmeeton, elekieli on niukkaa ja äänenkäyttö on monotonista. Opettajan katsekontakti rajoittuu pääasiassa yksittäisiin oppilaisiin.	Opettaja liikkuu opetuksen aikana jonkin verran eri puolilla luokkaa. Opettajan ilmeet ja eleet tukevat ajoittain myönteistä vuorovaikutusta. Äänenkäyttö on välillä monotonista ja välillä vaihtelevaa. Opettaja ottaa välillä katsekontaktia oppilaisiin huomioiden yksittäisiä oppilaita tai koko ryhmää.	Opettaja käyttää tilaa tarkoituksenmukaisesti siten, että se tukee vuorovaikutusta ja ryhmän hallintaa. Opettajan eleet, ilmeet ja äänenkäyttö tukevat myönteistä vuorovaikutusta. Opettaja ottaa aktiivisesti katsekontaktia oppilaisiin huomioiden sekä yksittäisiä oppilaita että koko ryhmää.
Proaktiivisuus (ennakointi) <ul style="list-style-type: none"> • Havaintojen tekeminen • Myönteiseen keskittyminen • Matala reaktiivisuus 	Opettaja ei aktiivisesti havainnoi luokan tapahtumia. Opettajan toiminta on usein reaktiivista sen sijaan, että olisi ”yhden askeleen edellä” estääkseen mahdolliset ongelmatilanteet.	Opettaja havaitsee toisinaan ennusmerkkejä mahdollisista ongelmista ja ottaa ne huomioon toiminnassaan. Opettaja tukee toisinaan tavoitteiden mukaista oppimista, työskentelyä tai käyttäytymistä keskittymällä myönteiseen.	Opettaja havaitsee johdonmukaisesti ennusmerkkejä mahdollisista ongelmista ja huomioi ne toiminnassaan. Opettaja tukee oppilaiden myönteistä toimintaa kiinnittämällä siihen johdonmukaisesti huomiota (esim. myönteisen palautteen avulla).
Osallistumisen tukeminen <ul style="list-style-type: none"> • Edistää oppilaiden osallisuutta • Opettajan kiinnostus ja kannustus • Opetuksen rytmittäminen 	Opettaja ei kannusta ja tue oppilaita osallistumaan aktiivisesti. Opettaja ei osoita aktiivisesti kiinnostusta oppilaiden oppimista kohtaan eikä tarjoa tukea sitä tarvitseville oppilaille, vaan oppilaat ovat ”oman onnensa nojassa”. Opetuksen tempo ei vastaa oppilaiden tarpeita vaan opetus etenee liian hitaasti tai liian nopeasti, mikä vaikeuttaa aktiivista osallistumista.	Opettaja kannustaa ja tukee oppilaiden aktiivista osallistumista ajoittain. Opettaja osoittaa toisinaan aktiivisesti kiinnostusta oppilaiden oppimisprosessia kohtaan, mutta toisinaan oppilaat jäävät ilman tukea tai huomiota. Opetuksen tempo vastaa toisinaan oppilaiden tarpeita, mutta toisinaan opetus etenee liian hitaasti tai nopeasti, mikä voi haitata aktiivista osallistumista.	Opettaja edistää oppilaiden aktiivista osallistumista mm. kannustamalla, tarjoamalla lisätietoa ja olemalla aktiivisesti käytettävissä. Opettaja osoittaa systemaattisesti kiinnostusta oppilaiden oppimisprosessiin ja edistää oppimista omalla toiminnallaan. Opetuksen tempo vastaa oppilaiden tarpeita, mikä edistää oppilaiden aktiivista osallistumista.
Oppilaan kiinnittyminen <ul style="list-style-type: none"> • Osallistuminen • Keskittyminen • Sinnikkyys 	Oppilaat eivät osoita kiinnostusta tai osallistu oppitunnin toimintoihin (esim. kuuntelu, vastaaminen, tehtävien tekeminen, kysyminen) ja ovat harvoin keskittyneitä työskentelyyn.	Osa oppilaista osallistuu aktiivisesti ja keskittyy oppitunnin toimintoihin, mutta osa oppilaista ei osallistu tai keskity niihin. Vaihtoehtoisesti oppilaiden aktiivisuus on toisinaan läsnä, mutta toisinaan ei.	Suurin osa oppilaista on kiinnostunut ja osallistuu aktiivisesti oppitunnin toimintoihin (esim. kuuntelu, vastaaminen, tehtävien tekeminen, kysyminen) ja keskittyy työskentelyyn.

Ryhmän toiminnan organisointi ja motivointi

- **Selkeät käyttäytymisodotukset**
 - / Odotusten sanallistaminen
 - / Selkeys ja johdonmukaisuus
 - / Oppilaat tietävät, miten toimia
- **Selkeät oppimistavoitteet**
 - /
 - /
 - /
 - /
- **Kehollinen viestintä**
 - /
 - /
 - /
- **Proaktiivisuus (ennakointi)**
 - /
 - /
 - /
- **Osallistumisen tukeminen**
 - /
 - /
 - /
- **Oppilaan kiinnittyminen**
 - /
 - /
 - /

Selkeät käyttäytymisodotukset

- Odotusten sanallistaminen
- Selkeys ja johdonmukaisuus
- Oppilaat tietävät, miten toimia

1. vaihe: Käyttäytymisodotukset ovat **epäselvät**, ja toivottavaa käyttäytymistä tuetaan **epäjohdonmukaisesti**. Tästä syystä oppilaat **eivät ole varmoja siitä**, mitä heiltä kulloinkin odotetaan.

2. vaihe: Käyttäytymisodotukset ovat **toisinaan selkeät**, mutta **epäjohdonmukaisuuksia esiintyy**. Joillekin oppilaille säännöt ovat vaikeita ymmärtää ja noudattaa.

3. vaihe: Käyttäytymisodotukset ja säännöt **ovat selkeät**, ja oppilaat **toimivat useimmiten niiden mukaan**. Säännöistä tai toimintatavoista **ei ole tarvetta muistuttaa**.

Ryhmän toiminnan organisointi ja motivointi

- **Selkeät käyttäytymisodotukset**
 - / Odotusten sanallistaminen
 - / Selkeys ja johdonmukaisuus
 - / Oppilaat tietävät, miten toimia
- **Selkeät oppimistavoitteet**
 - / Orientoituminen
 - / Kertaaminen, tiivistäminen
 - / Uudelleen suuntaaminen
 - / Selkeä, hyvin organisoitu esittäminen
- **Kehollinen viestintä**
 - /
 - /
 - /
- **Proaktiivisuus (ennakointi)**
 - /
 - /
 - /
- **Osallistumisen tukeminen**
 - /
 - /
 - /
- **Oppilaan kiinnittyminen**
 - /
 - /
 - /

Selkeät oppimistavoitteet

- Orientoituminen
- Kertaaminen, tiivistäminen
- Uudelleen suuntaaminen
- Selkeä, hyvin organisoitu esittäminen

1. vaihe: Oppimistavoitteet ovat **epäselvät, puuttuvat kokonaan ja/tai niitä ei tuoda selkeästi esille** (esim. sanallistamalla niitä). Oppilaat eivät ole tietoisia oppimistavoitteista. Opetus etenee epäjohdonmukaisesti.

2. vaihe: **Osa** oppilaista on oppimistavoitteista tietoisia, kun taas toiset eivät ole. Opetus etenee **toisinaan johdonmukaisesti**, mutta puutteet selkeydessä ja johdonmukaisuudessa **aiheuttavat hämmennystä oppilaille**. Opettaja ei myöskään aktiivisesti suuntaa oppilaiden huomiota tavoitteisiin (esim. sanallistamalla, kertaamalla tai tiivistämällä niitä).

3. vaihe: Oppimistavoitteet ovat **selkeät**, ja suurin osa oppilaista on **tavoitteista tietoisia ja ymmärtää ne**. Opetus etenee johdonmukaisesti ja selkeys tukee oppilaiden oppimista ja ymmärrystä.

Ryhmän toiminnan organisointi ja motivointi

- **Selkeät käyttäytymisodotukset**
 - / Odotusten sanallistaminen
 - / Selkeys ja johdonmukaisuus
 - / Oppilaat tietävät, miten toimia
- **Selkeät oppimistavoitteet**
 - / Orientoituminen
 - / Kertaaminen, tiivistäminen
 - / Uudelleen suuntaaminen
 - / Selkeä, hyvin organisoitu esittäminen
- **Kehollinen viestintä**
 - / välimatka ja tilankäyttö
 - / katse, ilmeet, eleet, asennot
 - / äänen painotukset, voimakkuus ja tauot
- **Proaktiivisuus (ennakointi)**
 - /
 - /
 - /
- **Osallistumisen tukeminen**
 - /
 - /
 - /
- **Oppilaan kiinnittyminen**
 - /
 - /
 - /

Kehollinen viestintä

- välimatka ja tilankäyttö
- katse, ilmeet, eleet, asennot
- äänen painotukset, voimakkuus ja tauot

1. vaihe: Opettaja sijoittuu pääosin **yhteen osaan luokkaa**, mikä ei tue hänen vuorovaikutustaan oppilaiden kanssa tai ryhmän hallintaa. Opettaja on pääosin **ilmeetön, elekieli on niukkaa** ja äänenkäyttö on **monotonista**. Opettajan katsekontakti rajoittuu pääasiassa yksittäisiin oppilaisiin.

2. vaihe: Opettaja liikkuu opetuksen aikana jonkin verran **eri puolilla luokkaa**. Opettajan **ilmeet ja eleet tukevat ajoittain** myönteistä vuorovaikutusta. Äänenkäyttö on välillä monotonista ja välillä vaihtelevaa. Opettaja ottaa välillä katsekontaktia oppilaisiin huomioiden yksittäisiä oppilaita tai koko ryhmää.

3. vaihe: Opettaja käyttää **tilaa tarkoituksenmukaisesti** siten, että se tukee vuorovaikutusta ja ryhmän hallintaa. Opettajan eleet, ilmeet ja äänenkäyttö tukevat myönteistä vuorovaikutusta. Opettaja ottaa **aktiivisesti katsekontaktia oppilaisiin** huomioiden sekä yksittäisiä oppilaita että koko ryhmää.

Ryhmän toiminnan organisointi ja motivointi

- **Selkeät käyttäytymisodotukset**
 - / Odotusten sanallistaminen
 - / Selkeys ja johdonmukaisuus
 - / Oppilaat tietävät, miten toimia
- **Selkeät oppimistavoitteet**
 - / Orientoituminen
 - / Kertaaminen, tiivistäminen
 - / Uudelleen suuntaaminen
 - / Selkeä, hyvin organisoitu esittäminen
- **Kehollinen viestintä**
 - / välimatka ja tilankäyttö
 - / katse, ilmeet, eleet, asennot
 - / äänen painotukset, voimakkuus ja tauot
- **Proaktiivisuus (ennakointi)**
 - / Havaintojen tekeminen
 - / Myönteiseen keskittyminen
 - / Matala reaktiivisuus
- **Osallistumisen tukeminen**
 - /
 - /
 - /
- **Oppilaan kiinnittyminen**
 - /
 - /
 - /

Proaktiivisuus (ennakointi)

- Havaintojen tekeminen
- Myönteiseen keskittyminen
- Matala reaktiivisuus

1. vaihe: Opettaja **ei aktiivisesti havainnoi** luokan tapahtumia. Opettajan toiminta on usein **reaktiivista** sen sijaan, että olisi ”yhden askeleen edellä” estääkseen mahdolliset ongelmatilanteet.
2. vaihe: Opettaja **havaitsee toisinaan ennusmerkkejä** mahdollisista ongelmista ja ottaa ne huomioon toiminnassaan. Opettaja tukee **toisinaan** tavoitteiden mukaista oppimista, työskentelyä tai käyttäytymistä keskittymällä myönteiseen.
3. vaihe: Opettaja **havaitsee johdonmukaisesti ennusmerkkejä** mahdollisista ongelmista ja huomioi ne toiminnassaan. Opettaja **tukee oppilaiden myönteistä toimintaa** kiinnittämällä siihen johdonmukaisesti huomiota (esim. myönteisen palautteen avulla).

Ryhmän toiminnan organisointi ja motivointi

- **Selkeät käyttäytymisodotukset**
 - / Odotusten sanallistaminen
 - / Selkeys ja johdonmukaisuus
 - / Oppilaat tietävät, miten toimia
- **Selkeät oppimistavoitteet**
 - / Orientoituminen
 - / Kertaaminen, tiivistäminen
 - / Uudelleen suuntaaminen
 - / Selkeä, hyvin organisoitu esittäminen
- **Kehollinen viestintä**
 - / välimatka ja tilankäyttö
 - / katse, ilmeet, eleet, asennot
 - / äänen painotukset, voimakkuus ja tauot
- **Proaktiivisuus (ennakointi)**
 - / Havaintojen tekeminen
 - / Myönteiseen keskittyminen
 - / Matala reaktiivisuus
- **Osallistumisen tukeminen**
 - / Edistää oppilaiden osallisuutta
 - / Opettajan kiinnostus ja kannustus
 - / Opetuksen rytmittäminen
- **Oppilaan kiinnittyminen**
 - /
 - /
 - /

Osallistumisen tukeminen

- Edistää oppilaiden osallisuutta
- Opettajan kiinnostus ja kannustus
- Opetuksen rytmittäminen

1. vaihe Opettaja **ei kannusta ja tue oppilaita osallistumaan** aktiivisesti. Opettaja ei osoita aktiivisesti kiinnostusta oppilaiden oppimista kohtaan eikä tarjoa tukea sitä tarvitseville oppilaille, vaan **oppilaat ovat ”oman onnensa nojassa”**. Opetuksen **tempo ei vastaa oppilaiden tarpeita** vaan opetus etenee liian hitaasti tai liian nopeasti, mikä vaikeuttaa aktiivista osallistumista.

2. vaihe: Opettaja **kannustaa ja tukee oppilaiden aktiivista osallistumista ajoittain**. Opettaja osoittaa **toisinaan** aktiivisesti kiinnostusta oppilaiden oppimisprosessia kohtaan, mutta **toisinaan** oppilaat jäävät ilman tukea tai huomiota. Opetuksen **tempo vastaa toisinaan oppilaiden tarpeita**, mutta toisinaan opetus etenee liian hitaasti tai nopeasti, mikä voi haitata aktiivista osallistumista.

3. vaihe: Opettaja **edistää oppilaiden aktiivista osallistumista mm. kannustamalla, tarjoamalla lisätietoa** ja olemalla **aktiivisesti käytettävissä**. Opettaja osoittaa **systemaattisesti kiinnostusta** oppilaiden oppimisprosessiin ja edistää oppimista omalla toiminnallaan. Opetuksen **tempo vastaa oppilaiden tarpeita**, mikä edistää oppilaiden aktiivista osallistumista.

Ryhmän toiminnan organisointi ja motivointi

- **Selkeät käyttäytymisodotukset**
 - / Odotusten sanallistaminen
 - / Selkeys ja johdonmukaisuus
 - / Oppilaat tietävät, miten toimia
- **Selkeät oppimistavoitteet**
 - / Orientoituminen
 - / Kertaaminen, tiivistäminen
 - / Uudelleen suuntaaminen
 - / Selkeä, hyvin organisoitu esittäminen
- **Kehollinen viestintä**
 - / välimatka ja tilankäyttö
 - / katse, ilmeet, eleet, asennot
 - / äänen painotukset, voimakkuus ja tauot
- **Proaktiivisuus (ennakointi)**
 - / Havaintojen tekeminen
 - / Myönteiseen keskittyminen
 - / Matala reaktiivisuus
- **Osallistumisen tukeminen**
 - / Edistää oppilaiden osallisuutta
 - / Opettajan kiinnostus ja kannustus
 - / Opetuksen rytmittäminen
- **Oppilaan kiinnittyminen**
 - / Osallistuminen
 - / Keskittyminen
 - / Sinnikkyys

Oppilaan kiinnittyminen

- Osallistuminen
- Keskittyminen
- Sinnikkyys

1. vaihe: **Oppilaat eivät osoita kiinnostusta** tai osallistu oppitunnin toimintoihin (esim. kuuntelu, vastaaminen, tehtävien tekeminen, kysyminen) ja ovat **harvoin keskittyneitä** työskentelyyn.

2. vaihe: **Osa oppilaista** osallistuu aktiivisesti ja keskittyy oppitunnin toimintoihin, mutta osa oppilaista ei osallistu tai keskity niihin. Vaihtoehtoisesti oppilaiden **aktiivisuus on toisinaan** läsnä, mutta toisinaan ei.

3. vaihe: **Suurin osa oppilaista on kiinnostunut ja osallistuu** aktiivisesti oppitunnin toimintoihin (esim. kuuntelu, vastaaminen, tehtävien tekeminen, kysyminen) ja **keskittyy** työskentelyyn.

Esimerkkivideo

- VOPA_4.luokka Keskustelua ja välijumppaa (06:57)
- VOPA_1.luokka Oppitunnin lopetus (06:21)

- Mahdollisesti myös
 - / VOPA_4.luokka Päiväohjelma ja ajanarviointitehtävä (05:58)
 - / VOPA_1.luokka Tunnin alku (05:30)

- Mikä taulukon kohta ei noussut esimerkeissä esille?
- Omia kokemuksia?

VOPA –toimintamallin vaiheittaisten kuvausten käyttäminen

- Oppitunti katsotaan **15 minuutin sykleissä**.
- Tallennetta katsoessa kirjataan muistiinpanoja erilliselle muistiinpanolomakkeelle.
 - / Jokaisesta syklistä kirjataan oma lomakkeensa.
 - / Kirjoita muistiinpanoihin konkreettisia esimerkkejä.
 - Mitä tapahtui? Mistä voit päätellä?
 - / Lopuksi pohdi oppituntia kokonaisuutena ja merkitse siihen liittyen kootusti muistiinpanoja.
- Valitse näyte (noin 2-4 min), jonka voisit näyttää opiskelukavereille.